

Documentació per als mitjans de comunicació

INFORMACIÓ DE LA CAMPANYA ARMES SOTA CONTROL Intermón Oxfam, Amnistia Internacional i Fundació per la Pau (IANSA)

El comerç d'armes està descontrolat

Tot els dies, milions d'homes, dones i nens viuen sota el temor de la violència armada. Cada minut, una persona esdevé víctima d'homicidi. Des de les bandes de Río de Janeiro i Los Angeles fins les guerres civils i rebel·lions armades de Libèria i Indonèsia, són les armes convencionals les que s'utilitzen per matar. El comerç mundial que posa aquestes armes en mans dels assassins és un gran negoci. Un negoci fora de control.

- Hi ha 639 milions d'armes lleugeres al món, una per cada 10 persones, fabricades per més de 1.000 empreses en almenys 98 països.
- Cada any es fabriquen 8 milions més.
- Cada any es fabriquen 16.000 milions de municions, més de dues bales per cada home, dona i nen del planeta.
- Gairebé el 60 per cent de les armes lleugeres estan en mans de civils.
- Es calcula que entre el 80 i el 90 per cent de totes les armes lleugeres il·legals provenen originalment de transaccions aprovades pels Estats.

El cost humà

La proliferació descontrolada i l'abús de les armes per part de forces governamentals i grups armats es cobren un preu gegantesc en termes de vides humanes.

- Cada any, més de 500.000 persones moren pels trets d'armes convencionals: una persona per minut.
- En la Primera Guerra Mundial, el 14 per cent de les víctimes eren civils. En la Segona Guerra Mundial, aquesta xifra va ascendir al 67 per cent. En alguns dels conflictes d'avui dia, la xifra encara és més gran.
- Actualment 300.000 nens soldats participen en conflictes armats.
- La tortura i els maltractaments a mans de funcionaris de l'Estat —en la seva majoria, policies armats— va ser una pràctica constant en més de 70 països entre 1997 i 2000.
- En els conflictes armats es viola a dones i nenes a punta de pistola: 15.700 a Ruanda i 25.000 a Croàcia i Bòsnia.

La proliferació i l'abús de les armes destrueixen els medis de vida dels individus i impedeixen que els països surtin de la pobresa.

- Un terç dels països del món inverteixen més recursos en les forces armades que en els serveis de salut.
- Cada any, els països d'Àfrica, Àsia, Pròxim Orient i Amèrica Llatina inverteixen un promig de 22.000 milions de dòlars en armes. La meitat d'aquesta suma permetria que tots els nens i nenes d'aquestes regions rebessin educació primària.
- La despesa de El Salvador en serveis de salut per a tractar els efectes de la violència armada equival a més del 4 per cent del seu producte nacional brut.
- Gairebé la meitat (el 42 per cent) dels països que tenen el pressupost de defensa més alt estan entre els últims en matèria de desenvolupament humà. Per exemple, Eritrea inverteix més del 20 per cent del seu producte nacional brut en el pressupost militar.
- A l'Àfrica, les pèrdues econòmiques causades per les guerres sumen uns 15.000 milions de dòlars anuals.
- La despesa total de defensa a Paquistàn constitueix un terç del seu producte nacional brut, o la meitat, si s'inclou el pagament de deutes relacionats amb les armes.

El paper del Consell de Seguretat de l'ONU

Els governs més poderosos del món —que també són els principals proveedors d'armes— tenen la major responsabilitat a l'hora de controlar el comerç d'armes.

- Els cinc membres permanents del Consell de Seguretat de l'ONU —França, Rússia, la Xina, el Regne Unit i Estats Units— són responsables, en el seu conjunt, del 88 per cent de les exportacions mundials d'armes convencionals, i aquestes exportacions contribueixen regularment a que es cometin abusos greus contra els drets humans.
- Entre 2000 i 2004, EE.UU., el Regne Unit i França han rebut més diners de les seves exportacions d'armes a l'Àfrica, Àsia, Pròxim Orient i Amèrica Llatina del que han invertit en les ajudes a aquestes regions.

La campanya "Armes sota Control"

Per totes aquestes raons, Amnistia Internacional, Intermón Oxfam i la Xarxa d'Acció Internacional Contra les Armes Lleugeres (IANSA), representada a Catalunya per la Fundació per la Pau, s'han unit en la campanya *Armes sota Control*, una important acció mundial que es porta a terme en més de 100 països de diferents regions del món.

Els governs estan actuant amb massa lentitud per controlar les armes. Tots els dies, al llarg de la seva tasca en diferents llocs del món, Intermón Oxfam, IANSA i Amnistia Internacional són testimonis de l'abús de les armes que fomenta els conflictes, la pobresa i violacions de drets humans. La campanya *Armes sota Control* demana que es dugui a terme una acció coordinada, des de l'àmbit local a l'internacional, per impedir la proliferació descontrolada i l'abús de les armes.

Principals peticions de la campanya

- En l'àmbit internacional: que els governs acordin un Tractat sobre el Comerç d'Armes que posi fi a les transferències d'armes a destinataris que probablement les usaran per cometre greus violacions de drets humans i del dret internacional humanitari.
- En l'àmbit regional: que els governs desenvolupin i reforcin acords regionals sobre el control de les armes que vetllen per la defensa dels drets humans i el dret internacional humanitari. A Europa, la UE hauria de convertir en vinculant l'actual Codi de Conducta. Actualment, aquest Codi és l'únic mecanisme pel que es regeixen els països en matèria d'armes i és voluntari.
- En l'àmbit nacional: que els governs augmentin la capacitat de l'Estat i el seus controls en matèria de transferència d'armes i protecció dels ciutadans davant la violència armada, conforme a les normes del dret internacional. El govern espanyol s'ha compromès a través d'una Proposició no de Lley, a petició d'aquesta Campanya, a elaborar una Lley que controli les exportacions d'armes.
- En l'àmbit comunitari: que la societat civil i els organismes de govern locals prenguin mesures eficaces per a augmentar la seguretat en les comunitats reduint l'oferta i la demanda locals d'armes.

No hi ha temps per perdre: en el mateix minut que una persona mor com a conseqüència de la violència armada es fabriquen i posen a la venda 15 armes més. ¿Qui assumirà la responsabilitat pels homes, dones i nens que moriran o patiran a causa de la violència armada durant els pròxims mesos i anys? El comerç d'armes està fora de control. És necessari actuar immediatament.

¿Quins aspectes concrets ha de regular el Tractat?

1. Haurà d'obligar a tots els Estats a elaborar uns procediments i criteris clars per aprovar o denegar les transferències d'armes.
2. Haurà de prohibir les transferències d'armes a països sotmesos a embargaments.
3. Haurà de prohibir les transferències d'armes que tenen efectes indiscriminats o causen sofriment innecessari, com les mines o les armes engegadores o làser.
4. Haurà de prohibir les transferències d'armes a països on es cometin violacions dels drets humans, el Dret Internacional Humanitari, genocidi, crims de guerra i crims de lesa humanitat.
5. Haurà de denegar les transferències quan existeixi el risc que vagin a utilitzar-se per a cometre delictes violents o quan puguin posar en perill la seguretat regional i el desenvolupament sostenible.
6. Haurà d'aplicar aquests principis per igual a Estats, intermediaris i transportistes.

El Tractat no es planteja ni demana una prohibició total de les armes, sinó un control estricte del seu comerç i el seu ús. Encara que alguns tipus d'armes sí estan prohibides, la majoria tenen un ús legítim segons el Dret Internacional per a l'Autodefensa i la Protecció dels Ciutadans. No obstant això, el Dret Internacional també exigeix que es respectin els drets humans. El que persegueix el Tractat és que es compleixin aquestes normes de forma efectiva i que es pugui recórrer a la justícia en cas que aquestes obligacions s'incomplixin.

Pròxim objectiu: Els governs es reuniran a la seu de l'ONU a Nova York del 26 de juny al 7 de juliol per a avaluar el pla d'acció per a l'eradicació del tràfic il·lícit d'armes lleugeres. Aquesta reunió és l'oportunitat més clara que té el món fins a l'any 2012 per a arribar a compromisos que protegeixin la vida de milions de persones. L'acte del dia 16 de març de 2006 és el començament dels 100 dies d'activisme per a assolir aquest objectiu. Volem presentar “un milió de rostres”, un milió de fotografies de persones que recolzen en tot el món l'aprovació d'un tractat internacional per al comerç d'armes que acabi amb el descontrol en les transaccions.

Assoliments fins al moment

Fins a ara, més de 52 països s'han compromès a donar suport a un Tractat Internacional sobre el Comerç d'Armes. El 3 d'octubre del 2005, la Unió Europea (responsable del 40 per cent de la compravenda d'armes al món) va declarar públicament el seu suport a aquest Tractat, reconeixent que és essencial per tal d'abordar la proliferació d'armes que amenacen la pau, la seguretat, el desenvolupament i el respecte als drets humans. També va demanar a les Nacions Unides que iniciï com més aviat el procés formal d'elaboració del Tractat.

El govern espanyol es va comprometre a donar suport i implementar aquest Tractat públicament el 14 de juliol del 2005.

A més dels països membres de la Unió Europea, 9 països africans (Benin, Ghana, Guinea, Kenia, Mali, Senegal, Sierra Leone, Tanzània i Uganda), quatre països llatinoamericans (Argentina, Brasil, Colòmbia i Costa Rica), Cambotja, Islàndia, Noruega, Turquia, la Santa Seu, Suïssa i Nova Zelanda, han declarat el seu suport al Tractat.

Des de l'engegada de la campanya a l'octubre del 2003, hem assolit ja alguns dels nostres objectius. Fins al febrer del 2006, 745.000 persones s'han unit en tot el món a la crida per aconseguir un milió de rostres a favor del control de les armes. Entre les cares famoses que han plantat cara a les armes es troben actors com John Hanna i Emma Thompson, futbolistes com Makalele i Diao, i músics com Carlinhos Brown i Manu Chao. A Espanya, donen suport a la campanya, entre altres, els actors Imanol Arias, Leonor Watling, Luis Tosar, Mercedes Sampietro, Santi Millán, Emma Suárez i Gabino Diego. També donen suport cineastes com Pedro Almodóvar, músics com Kiko Veneno i el grup Marlango, i escriptores com Rosa Montero i Espido Freire.

Més informació:

Premsa d'Amnistia Internacional, Flori Estévez, Tel. 93 209 35 36 ó 690 814 411

Premsa d'Intermón Oxfam, Cristina Rius, Tel. 93 482 07 94 ó 686 131 067

Premsa de Fundació per la Pau, Eugeni Barquero, Tel. 93 302 51 29 ó 617 012 261